

In elk nummer beantwoorden we een intrigerende vraag over onze dieren, een vraag die gek lijkt, maar dat eigenlijk helemaal niet is. Een vraag die voor een wetenschapper, een bioloog, een verzorger simpel is, maar voor ons (leken) een mysterie. Heb je ook een dierenvraag? Mail ze naar ZOOmagazine@kmda.org

Vraag van Margriet (63) uit Kuurne:

Waarom heeft de uilenkopmeerkat een blauw achterste?

Antwoord

De mannetjes bij de uilenkopmeerkatten hebben een blauw achterwerk. Ze zijn niet bont en blauw geslagen. Integendeel. Ze willen juist geen blauwtje lopen. Het gaat hier ook niet om een hormonale kleuring. Blauwe testikels hebben geen signaalfunctie zoals de uitwendige schaamlippen van de vrouwelijke bonobo's die roder kleuren tijdens hun vruchtbare periode. De blauwe ballen tonen hun sociale status. Hoe hoger in rang, hoe feller van kleur. Een troef in een grote groep. In één oogopslag is duidelijk wie de leider is. Vrouw-tjes worden aangetrokken door leiders, de felst gekleurde mannen. Dus als puntje bij paaltje komt, gaat het hier om seks. Deze apen bekennen kleur vanaf adolescentie. Bij de nauw verwante groene meerkat weten we dat de kleur verflauwt of matter wordt als ze in sociale rangorde dalen. Wist je dat het zaakje van de meerkatsoort *Iesula* wit

kleurt als de aap gestorven is? Maar is het wel echt blauw wat we zien? Nee, niet echt. Zoogdieren kunnen namelijk geen blauw pigment maken. We spreken hier van het Tyndall effect, een molecu-laair snuffje. Dit is het breken van het licht door een pigment (melanine) in de huid zelf. Denk maar aan de blauwe wallen onder onze ogen. Onder ander licht is de huid van het scrotum helemaal niet blauw, maar bruin op een rode achtergrond. De meerkatten reguleren de blauw tot witte kleur door huidhydratie. Hoe minder vocht, hoe feller van kleur dus!

WEETJE

Meer blauw: blauwe morfo's, blauwe stelstaartleguaan, blauwtongskink en doktersvissen, driekleurglansspreeuw, blauwe gifkikker, blauwe kreeft, lori's, bijeneters, hyacinthara.